

Wprowadzenie: Odkrycie bycia społecznego	13
Narodziny indywidualizmu	13
Społeczność nowa	14
Społeczny teizm i ateizm	17
O teistyczną wizję społeczności	19
Pojęcie teologii eklezjalno - społecznej	20
Teologia w roli służebnej	21
Kościół jako rodzaj społeczeństwa	23
Prageneza	23
Nowy wymiar społeczny	24
Eklezjalna organizacja wymiaru	25
„Teologia śmierci Boga”	26
Tło	26
Główne tezy	27
Próba oceny	29
Ruch wolnomyślicielski w II Rzeczypospolitej	32
Ateizm polityczny w Polsce współczesnej	35
Ideowa geneza ateizmu społecznego	38
Katolik a polityka	42
Religia - rzecz prywatna i publiczna	46
Chrześcijaństwo wyłącznie „prywatne”?	46
Ku personalistycznej syntezie	47
Katolicyzm „do prywatyzacji”?	50
Katolicyzm „psychasteniczny”	53
Apolityczność czy ponadpartyjność	57
Antyeklezjalizm	60
Dialektyka chrześcijańska	60
Główne obszary zagrożenia	62
Specyfikacja polska	63
Dawanie pretekstów	64
Agenda	66
„Chrześcijaństwo bez religii” - ryzyko nowego języka	69

Vahianiana obrona czystości języka	70
Dualizm chrześcijaństwa i kultury	70
Konieczność obrazoburstwa	71
Socjalizacja języka chrześcijańskiego według Coxa	72
Fenomen Świeckiego Miasta	73
Kościół i teologia w Mieście Świeckim	73
Bóg a Świeckie Miasto	74
Język „empiryczny” van Burena	75
Teologia jako część języka kultury	75
O język empiryczny	76
Nie mieszać języków	77
W poszukiwaniu klucza tłumaczenia	79
Soteriologia społeczna	82
Polska teologia społeczeństwa chrześcijańskiego	83
Francuska teologia chrześcijańskiej kontestacji	84
Latynoamerykańska teologia wyzwolenia	86
Czarna teologia	88
Niemiecka „teologia polityczna”	90
Ujęcie personalistyczne	91
Socjalna teologia świata	95
Duchowe oblicze współczesnego świata	96
Świat „sam dla siebie”	96
Teorie świata alienującego się	99
Pod stygmatem krzyża i zmartwychwstania	101
Miłość transcendująca świat	104
Rozwój a humanizacja	108
Różne recepcje teilhardyzmu	108
Z Teilhardowej wizji rozwoju i postępu	109
Szczegółowe badania i refleksje	111
Człowiek „postępowy”	117
Z tradycji poglądów	117
Interpretacja współczesna	118
Ambiwalencja	119
Utopia - realizm w teilhardowskiej wizji człowieka ewolucji	121
Fenomen człowieka	121
Noogeneza	123
Humanizacja	125
Nowe zmysły (126); Wyższa refleksjonizacja (126); Personalizacja (126); Omegalizacja (126);	
Próba oceny	127
Władza społeczna	129
Istota władzy	129
Zakresy	130
Współczesne totalitaryzmy	132
Terminologia	132

Współczesne przypadki totalitaryzmów	133
Faszyzm (133); Nazi (133); Bolszewizm (133); Maoizm (134); Totalitaryzm religijny (134); Totalitarne oblicze liberalizmu (134); Antyteizm (135);	
„Etiologia” totalitaryzmu	136
Podstawowe znamiona totalitaryzmu	137
Rekapitulacja	138
Istota współczesnego fundamentalizmu	140
Pojęcia pokrewne	140
Integryzm (140); Konserwatyzm (141); Dogmatyzm (141); Tradycjonalizm (141); Fonta- lizm (142); Fanatyzm (142); Pryncypializm (142); Totalizm (142);	
Narodziny „fundamentalizmu”	143
Kształty semantyczne nazwy	144
Antyfundamentalizm jako okrężny atak na religię	146
Zło właściwego „fundamentalizmu”	148
Lęk przed przeludnieniem	150
Prawa populacji powszechnej	151
Norma personalistyczna	153
Samorealizacja człowieka w społeczeństwie	154
Klasyczne idee	154
Świat innych wartości	155
Z antropologii jurydycznej	158
Człowiek teraźniejszości	162
„Dziś” przemijające	162
„Dziś” stwórcze	163
„Dziś” zbawcze	163
Obraz wiecznego „dziś”	164
Narodzenie z nadziei	165
Lęk przed anty-światem	165
Dar przyszłości	166
Rzeczywistość zakryta	166
Zdolność odczytywania i tworzenia sensu	167
Intelekt nadziei	168
Nowe przykazanie	168
Demokracja jako „zasada”	170
Z historii	170
Znaczenia pokrętne	171
Coś więcej	172
Zakłamanie jako sposób życia	173
Złość terroryzmu	177
Próba rozumienia	177
Cechy charakterystyczne	178
Drogi wyjścia?	179
Świat bez grzechu?	181
„Uniewinnianie” jednostek	181
„Święty liberalizm”	183

Szatan społeczny	185
Sekularyzacja zła i jej konsekwencje	185
Oeconomia diabolica	187
Wieczny bój	190
Mundus refrigescens	192
Ewangelia a świat w „Raporcie z Malty”	195
Imiennosc świata	202
Kosmos	202
Ziemia	203
Człowiek	203
Jezus Chrystus	204
Uświęcenie świata i jego dziejów	207
Społeczny wymiar religii	209
Walka o „prymat”	209
Wspól-społeczności	213
Religia jako współczynnik moralności	216
Perspektywy	218
Chrystyfikacja kosmosu, społeczności i historii	219
Rodzenie się nazwy	219
Sakrament kosmiczny	220
Sakrament społeczny	221
Sakrament historii	222
Kościół jako sakrament życia	224
Sakrament jedności społecznej	228
Możliwe kręgi unifikacyjne	228
Źródła i środki unifikacji	231
Charakter chrześcijańskiej unifikacji	233
Chrześcijanie pierwszych wieków wobec życia publicznego	239
Terminologia (239); Forum świata (240); Historia (241); Państwo (243); Pólis (244); Cywilizacja (247); Kultura duchowa (249);	
Z chrześcijańskiej cywilizacji pracy	251
Kościół jako Miłość	255
Piękno chrześcijaństwa	259
Piękno	259
Piękno w religii	260
Piękno religii	261
Personalizacja Kościoła w ujęciu kard. Karola Wojtyły	262
Kościół „jednostkowy” i „społeczny”	262
Od sfery przedmiotowej ku podmiotowej	265
„Personalność” Kościoła?	266
Kościół wobec „ubogich” i „obcych”	268
Kościół a ubodzy	269
Kościół wobec „obcych”	273

Zadanie	276
Świecki w Kościele	277
Historyczne zmagania się	277
Rozwiązywanie trudności	279
Feminizm w Kościele współczesnym	283
Dążenia	283
Główny powód nieporozumienia	284
Kobieta w Kościele katolickim	285
Kapłaństwo kobiet?	288
Kościelność	292
Zagrożenia	292
Eklezjogeneza	294
Środki eklezjalizacji	296
Wolność osoby a autorytet kościelny	299
Ustalenia wprowadzające	299
Autorytet	299
Wolność	302
Kościelne kręgi relacji autorytet-wolność	307
Krąg wewnątrzhierarchiczny	308
Krąg zakonny	309
Krąg Kościoła hierarchicznego i słuchającego	311
Krąg wspólnot nieformalnych	312
Relacja: autorytet-wolność w różnych koncepcjach Kościoła	313
Typowa koncepcja eksuzjalna	313
Koncepcja wspólnotowa	314
Koncepcja sakramentalna	316
Koncepcja Kościoła jako słowa Bożego	317
Koncepcja Kościoła jako ruchu religijnego	319
Teoria personalistyczna	320
O poszerzenie wolności społecznej w Kościele	323
Kościół wyzwolenia	327
W Ameryce Łacińskiej	327
Eklezjologia „nieustanna”	328
Refleksja	330
Protestanckie aggiornamento Kościoła	332
Prawa i obowiązki narodu	334
Futuri sacramentum Poloniae	337
Kościół polski po erze totalitarnej	339
Podstawowe wyznaczniki	339
Główne tematy najnowszej historii Kościoła	344
Propozycje wnioskowe	346
Wiara wobec przemian w Polsce - Szanse i zagrożenia	351
Szanse wiary w obecnych przemianach	351
Wolność (351); Wspólna scena świata (352); Ewangelizacja życia publicznego (353); Cza- sy Zniw (354); Ewangeliczna tematyżacja kultury (354); Agatonizacja życia społecznego	

(355); Rozwinięcie laikatu (356);	
Zagrożenia	356
Negatywy okcydentalizmu (356); Negatywy orientalizmu (367); Nieciągłość (357); Technicyzm (357); Autosoteryzm (358); Powrót do chaosu (358); Ku neutralizacji Kościoła (359);	
Kościół i państwo u progu III Rzeczypospolitej	361
Problem rozumienia Kościoła	361
Imiona Kościoła	362
Ciało Chrystusa	362
Lud Boży	363
Wspólnota	364
Historia zbawienia	365
Koncepcja personalistyczna	365
Zasady perychorezy Kościoła i doczesności	366
Warunki transformacji	369
Wieś polska jako tradycja i nowość	374
Wieś jako pierwotne prorocstwo	375
Diachronia wsi	377
Kościół w socjalizacji i personalizacji społeczeństwa	382
Diada społeczna	382
Podstawowe eklezjalne zadania socjalizacyjne	385
Personalizacja jednostkowa	389
Personalizacja społeczna	391
„Myśl polska” Prymasa Stefana Wyszyńskiego	393
Tematyka ogólna	394
Tematy szczególne	396
Charakterystyka	398
Nauka społeczna Prymasa Wyszyńskiego	400
Henryk kard. Gulbinowicz - Myśliciel z ducha „Solidarności”	404
Teologia „Solidarności”	404
Solidarnościowa teologia pracy	407
Teologia „robotnicza”	409
Teologia „ciała” Kościoła	410
Teologia milieu	412
Oblicze duchowe Sił Zbrojnych Polski	415
Część ogólna	415
Naród i Siły Zbrojne	415
Kadra zawodowa	416
Część szczegółowa	418
Zespolenie z Narodem	418
Jedność wewnętrzna Sił Zbrojnych	420
„Państwo prawa” czy wspólnota państwowa?	423
Królestwo Boże i społeczno - polityczne	426
Wieczna idea Raju (426); Dar chrześcijaństwa (426);	
Futuryzm chrześcijański	428

Ludzie przeszłości	428
Ludzie przyszłości?	430
Kościół przyszłości	431
Bildung als Weg zum „Menschsein“. [Krzysztof Gózdź]	
Ein Plädoyer für Guardinis „Bildungslehre“	434
Bildung als „Formation-sich-selbst“ auf dem Bild Gottes	434
Bildung als „Formation der Kultur“	434
Bildung als „Gelingen zum wahren Menschseins“	435
Zakończenie	438
Wybór bibliografii	440
Życiorys	450
Tegoż autora	452
Prace naukowe o autorze	454
Indeks osób	456